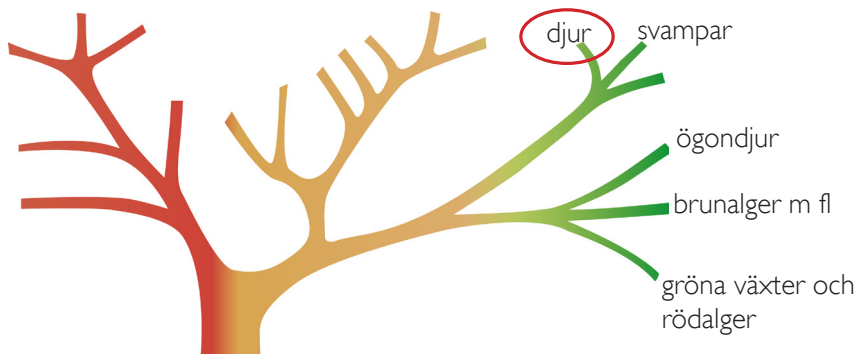

Bacteria

Archaea

Eukarya

Nationellt resurscentrum för
biologi och bioteknik

Evolution

Komplettering till Bi-lagan nr 2 2016,
månadsuppslaget för september

Arkéer, bakterier och eukaryoter

Organismvärlden delas in i tre domäner: arkéer, bakterier och eukaryoter. Släkträdets ovan visar översiktligt några av organismgrupperna. Här fokuserar vi på den lilla kvisten i släkträdets som utgörs av djuren, närmare bestämt kräldjur, fåglar och däggdjur.

Progression

Att sortera och gruppera finns med i det centrala innehållet för hela grundskolan och man kan se en progression i följande skrivningar:

Åk 1-3 Djur och växter i närmiljön och hur de kan sorteras, grupperas och artbestämmas samt namn på några vanligt förekommande arter.

Åk 4-6 Hur djur, växter och andra organismer kan identifieras, sorteras och grupperas.

Åk 7-9 Hur organismer identifieras, sorteras och grupperas utifrån släktskap och utveckling.

För yngre elever

För yngre elever handlar det om att identifiera olika arter och lära sig lite om var och hur de lever. Titta på likheter och skillnader inom de olika grupperna som visas på septemberuppslaget.

Katter och hundar kan till exempel se ut på många olika sätt. De kan ha lång eller kort päls och varierande färger, men det är ändå inte svårt att känna igen att det är en katt eller hund. En del elever har kanske en katt eller hund som husdjur eller känner någon som har. Fotografera några katter och hundar och jämför likheter och skillnader. Diskutera med eleverna vilka gemensamma kännetecken och vilka skillnader som finns för katter respektive hundar.

Mycket är lika hos hundar och katter eftersom de hör till rovdjuren. Men det finns bland annat stora skillnader i beteende, som till exempel:

Katter är inte flockdjur som hundar och det gör att de i många avseenden uppträder på annat sätt än hundar.

Katter klättrar i träd och har klor som ger ett bra fäste och som också kan dras in. Hundens klor fungerar inte på samma sätt.

När en hund viftar på svansen visar den att den är glad, men om en katt gör det är den upprörd och arg.

Katter och hundar hör till gruppen rovdjur. Vad kännetecknar ett rovdjur?

Tänderna: Hörntänderna är vanligen förlängda och spetsiga. Även andra skillnader finns. Nyckelben saknas eller är mycket litet.

Tarmen är relativt kort jämfört med växtätare.